

H. P. LOVECRAFT

VAANIVA

PELKO

JÄ MUITA KERTOMUKSIA

KOOTUT TEOKSET

3

JALAVA

VAANIVA

PELKO

J A M U I T A K E R T O M U K S I A

KOOTUT TEOKSET

1.

KUISKAUS PIMEÄSSÄ
ja muita kertomuksia

2.

VARJO MENNEISYYDESTÄ
ja muita kertomuksia

3.

VAANIVA PELKO
ja muita kertomuksia

4.

HAUTAUSMAAN KAUFU
ja muita kertomuksia

5.

SIIVEKÄS KUOLEMA
ja muita kertomuksia

6.

HAUTAKUMMUN SALAISUUS
sekä muita kertomuksia ja kirjoituksia

H. P. LOVECRAFT

VAANIVA

PELKO

JA MUITA KERTOMUKSIA

KOOTUT TEOKSET

3

Suomentaneet

Ulla Selkälä ja Ilkka Äärelä

KUSTANNUS JALAVA

Dagon (*Dagon*, 1917)
Ajokoira (*The Hound*, 1922)
Unen muurin tuolla puolen (*Beyond the Wall of Sleep*, 1919)
Iranonin etsintä (*The Quest of Iranon*, 1921)
Olio kynnyksellä (*The Thing on the Doorstep*, 1933)
Vaaniva pelko (*The Lurking Fear*, 1922)
Erich Zannin musiikki (*The Music of Erich Zann*, 1921)
Rajan takaa (*From Beyond*, 1920)
Alkemisti (*The Alchemist*, 1908)
Hypnos (*Hypnos*, 1922)
Sarnathin tuho (*The Doom That Came to Saranath*, 1919)
Toiset jumalat (*The Other Gods*, 1921)
Valkoinen laiva (*The White Ship*, 1919)
Hän (*He*, 1925)
Nimetön (*The Unnamable*, 1923)
Kamala ukko (*The Terrible Old Man*, 1920)
Talo usvan keskellä (*The Strange High House in the Mist*, 1926)
Unet noitalossa (*The Dreams in the Witch House*, 1932)
Hulluuden vuorilla (*At the Mountains of Madness*, 1931)
Necronomiconin historia (*History of the Necronomicon*, 1927)
Vihreä niitty (*The Green Meadow*, 1918/1919, Winifred V. Jacksonin kanssa)
Matka kaokseen (*The Crawling Chaos*, 1920/1921, Winifred V. Jacksonin kanssa)

Copyright © suomentajat & Kustannus Jalava 2011, 2021

2. laitos

ISBN 978-951-887-624-6

KL 84.2

Art House Oy / Kustannus Jalava

Bulevardi 19 C

00120 Helsinki

info@arthouse.fi

www.arthouse.fi

Kansi ja ulkoasu: Samppa Ranta / Punavuoren Folio Oy

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

Esipuhe	7
Dagon	13
Ajokoira	20
Unen muurin tuolla puolen	30
Iranonin etsintä	43
Olio kynnyksellä	51
Vaaniva pelko	84
Erich Zannin musiikki	III
Rajan takaa	122
Alkemisti	131
Hypnos	141
Sarnathin tuho	150
Toiset jumalat	158
Valkoinen laiva	164
Hän	172
Nimetön	186
Kamala ukko	196
Talo usvan keskellä	200
Unet noitatalossa	211
Hulluuden vuorilla	256
Necronomiconin historia	381
Vihreä niitty	384
Matka kaaokseen	391

ESIPUHE

C*thulhu Mythos* on ongelmatermi, jota H. P. Lovecraft ei koskaan käyttänyt. Termin loi hänen kuolemansa jälkeen August Derleth, roomalaiskatolinen kauhukirjailija, joka väänsi Cthulhun mytologiaa raamatulliseen suuntaan, hyvän ja pahan taisteluksi. Lovecraftin maailmankatsomukseen ei mahtunut Jumalaa, eikä ollut olemassa absoluuttisen hyvää tai paha. Lapsellisuuksilla ei ollut sijaa universumissa, jonka loputtomassa tyhjiydessä ihminen oli yksin ja tuhoon tuomittu. Tähtitieteen harrastajana Lovecraft hallitsi astronomian perusasiat, Jumalaan ja joulupukkiin hän ei uskonut, niiden lahjoittama lohtu olisi ollut itsepetosta.

Lovecraft nimesi luomuksensa, mutta hänen käyttämänsä nimitys oli humoristinen *Cthulhuism & Yog-Sothothery*, aivan kuten hän signeerasi joskus kirjeensä »Grandpa Cthulhuna». Hän ei erotellut Cthulhu-tarinoita tarkkarajaisesti vaan sanoi, että kaikki hänen tarinansa ovat peräisin samasta lähteestä, mikä on tietenkin totta siinä mielessä, että ne heijastavat kirjoittajansa ajatuksia ja henkistä rakennetta. Cthulhuismi oli vain luomistyön viimeinen silaus ja hänen tuotantonsa kruununjalokivi.

Inspiraation alkulähteitä voidaan etsiä ja löytää. Fiktion puolella niitä olivat Guy de Maupassantin novelli *Horla* (1887) ja Arthur Machenin novelli *The Novel of the Black Seal* (1895). Tajunnan räjäyttäviä kokemuksia olivat Teosofisen seuran perustajan H. P. Blavatskyn teokset *Paljastettu Isis* (1877) ja *Salainen oppi* (1888–1897) sekä W. Scott-Elliotin

kaksoisnide *The Story of Atlantis and the Lost Lemuria*, jonka Lovecraft luki kesällä 1926, juuri ennen *Cthulhun kutsun* kirjoittamista. Blavatskyn kaksiosainen *Salainen oppi* väittää olevansa kommentaari *Dzyanin kirjaan*, jota säilytetään muiden salaviisautta sisältävien teosten ohella Himalajan luolissa, joihin vihityt adeptit pääsevät niitä tutkimaan. Ihmiskunnan alkuperäinen ja ylittämätön tietämys on *Dzyanin kirjaakin* vanhempaa, raapustettu esihistoriallisten eläinten parkituille nahoille.

Lovecraft mainitsee *Cthulhun kutsussa* Scott-Elliotin kaksoisniteen ja teosofit. (Jos asia kiinnostaa, Scott-Elliotin alkuosa on suomennettu nimellä *Atlantis-maa*.) Toisaalta cthulhuismi ei syntynyt kertaiskulla. Viitteitä oli jo tarinoissa *Nimetön kaupunki* (1921) ja *Jublapäivä* (1923), ja *Cthulhun kutsu* voidaan nähdä tarkistettuna ja laajennettuna versiona yhdeksän vuotta aikaisemmasta *Dagonista*. Tämä ei vähennä Lovecraftin irtioton omaperäisyyttä, sillä vaikka cthulhuismin juuret voidaan selvittää, yksinään niistä olisi vähän iloa, toisin kuin Lovecraftin Cthulhu-tarinoista vuoden 1926 jälkeen. Romaani ja kymmenen novellia, joista jotkut ovat pienoisoromaanin mittaisia, ovat tärkeä osa 1900-luvun historiaa, jota Lovecraftin kuoltua hallitsivat atomipommit, keskitysleirit ja hulluutta hipova vainoharhaisuus.

Lovecraft lisäsi *Dzyanin kirjan* kiellettyjen kirjojen luetteloonsa, mutta hänen pääasiallinen luomuksena oli *Necronomicon*, jonka hullu arabi Abdul Alhazred kirjoitti noin vuonna 730 Damaskoksessa. *Necronomiconin* alkuperäinen nimi oli *Al Azif*, ja sen käänsi kreikaksi Theodorus Philetas vuonna 950. Olaus Wormius käänsi sen kreikasta latinaksi vuonna 1228, ja tämä käännös painettiin Espanjassa 1600-luvulla. Lovecraftin newyorkilainen ystävä Frank Belknap Long lisäsi tohtori Deen kääntämän lyhennetyn englanninkielisen laitoksen, ja Lovecraft omak-sui idean ja mainitsi, että eräs loitsu oli täydellisen laitoksen sivulla 751 muttei tohtori Deellä. Miskatonicin yliopiston kirjastossa Arkhamin kaupungissa on Wormiuksen latinankielinen käännös, aivan kuten Lovecraftin jälkeensä jääneet paperit ovat Brownin yliopiston John Hay -kirjastossa Providencessa.

Taruston mukaan tähtipäiset ja siivekkäät Muinaiset saapuivat ulkoavaruudesta kun maapallo oli vielä nuori ja loivat ihmisen esi-isän, apinamaisen nisäkkään, omaksi huvikseen ja ravinnokseen. Sitä ennen maapallo oli ollut täysin eloton planeetta. Muinaiset loivat myös shoggotheina tunnetut monisoluiset alkulimakasat tekemään työtä, esimerkiksi rakentamaan jättiläismäisiä kivilabyrintteja ja kaupunkeja. Muinaisten kulttuuri saavutti lakipisteensä 40–50 miljoona vuotta sitten, ennen kuin kosmisista äärettömyyksistä saapui Cthulhun rotu ja aloitti sodan Muinaisia vastaan. Sota päättyi ratkaisemattomana ja rodut jakoivat maapallon: Muinaisille jäivät meret ja vanhat mantereet, kun taas Cthulhun rotu rakensi kaupunkinsa uusille mantereille. Sitten Tyynenmeren saaret vajosivat ja veivät mukanaan R'lyehin ja sen sisärakkauden ja Cthulhun rodun, joka uneksii meren pohjassa odottaen ylösnousemuksen hetkeä.

Rauha oli johtanut Muinaisten voittoon, mutta niitä lähestyi avaruudesta uusi uhka, Kaukaiset. Puoliksi sienimäiset ja puoliksi rapumaiset olennot hyökkäsivät väliasemaltaan Yuggothilta, jonka ihmiskunta tuntee Plutona. Nekään eivät kyenneet kukistamaan Muinaisia, joiden valtakausi päättyi ilmastonmuutoksen myötä alle miljoona vuotta sitten.

Pienoisromaani *Hulluuden vuorilla* selvittää Muinaisten historiaa, loistoa, rappiota ja sukupuuttoon kuolemista. *Cthulhun kutsu* kertoo Cthulhun rodun tarinan, ja novellin *Kuiskaus pimeässä* muukalaisia ovat Kaukaiset, jotka valehtelevat sanoessaan, että heidän saapumisensa aikoihin Cthulhun rotu hallitsi ja että he näkivät R'lyehin loistossaan, sillä mitä ilmeisimmin he tapasivat planeetalla vain Muinaisia ja sotivat näitä vastaan ilman voiton mahdollisuutta, ennen kuin Muinaiset rappeutuivat ja sortuivat luomustensa shoggothien uhreiksi.

Lovecraftin mytologiassa Toisia jumalia ovat sokea idiootti Azathoth kaiken keskipisteessä, Portin vartija Yog-Sothoth, androgyyninen Shub-Niggurath, jumalten sanansaattaja Nyarlathotep ja maan sisässä asustava Tsathoggua. Sen sijaan Hastur on ongelmallinen tapaus, jonka

Lovecraft mainitsee yhdessä tarinassa. Hasturin nimen keksi Ambrose Bierce ja sitä käytti Robert W. Chambers ennen Lovecraftia. Hahmoa korosti uskovainen August Derleth lisäyksissään mytologiaan. Lovecraft oli kirjeenvaihdossa Derlethin kanssa, mutta pahin tapahtui hänen kuolemansa jälkeisinä vuosina, joten Lovecraftia ei voida syyttää kaikesta hänen nimiinsä laitetusta.

Toiset jumalat eivät ole jumalia, vaan ulkoavaruuden muukalaiset ovat luoneet palvojiensa tarpeisiin jumaluuksia, joita ne itse näyttelivät omaksi edukseen. *Kuiskaus pimeässä* sanoo, että tiedetyn avaruuden takana kuohuu hirvittävä atomien kaaos, jonka *Necronomicon* on armeiliaasti ristinyt Azathothiksi. Tämä on mahdollinen selitys, paitsi että sen lähde on epäluotettava, kuten ovat kielletyt kirjatkin.

Mytologia ei ollut valmis oppirakennelma, joten Lovecraftin kirjoitukset eivät ole ristiriidattomia. Näyttää siltä, etteivät Suuret Muinaiset ole samoja kuin Muinaiset, vaikka niistä käytetään samaa nimeä pienoisromaanissa *Hulluuden vuorilla*. Suuret Muinaiset ovat Cthulhun rotua, ehkäpä keksitty Muinaisten vastapainoksi propagandasyistä. Kun tähdet ovat oikein, Cthulhu herää ja herättää Suuret Muinaiset, jotka makaavat kivihaudoissaan loitsujen ylläpitäminä ja palaavat ihmispappiensa avustuksella. Maailma peittyi vapauden ja ekstaasin liekkiin, joka polttaa kaiken mitä ihmiskunta on rakentanut Suurten Muinaisten uinussa valtameren pohjassa.

Vuodet 1932 ja 1933 olivat Lovecraftille hedelmätöntä aikaa. Hän kirjoitti silloin kaksi tarinaa, *Unet noitatalossa* ja *Olio kynnyksellä*, ja molempia on pidetty epäonnistuneina, vaikka edellisen kuvaukset neljänestä ulottuvuudesta tai hyperavaruudesta ovat järeää juttua ja Brown Jenkin kirjoittajansa mieltäkiinnittävimpiä luomuksia. Ehkä on viisainta todeta, että tarinoilla on ollut puolustajansa siitä lähtien kun ne ilmestyivät *Weird Talesissa* vuosina 1933 ja 1937.

Kesällä 1917 Lovecraft palasi fiktion pariin kymmenvuotisen tauon jälkeen, ja paluun aloitti W. Paul Cookin harrastajalehti *Vagrant*, joka julkaisi ensin säilyneet nuoruudentyöt *Alkemisti* (kirjoitettu 1908, ilmes-

tyi 1916) ja *Luolan peto* (kirjoitettu 1905, ilmestyi 1917) ja sitten kaksi uutta tarinaa, joista jälkimmäinen oli *Dagon*. Cook laati alkusanat ja vertasi *Dagonin* kirjoittajan lahjoja Edgar Allan Poen ja Guy de Maupassantin vastaaviin. Todennäköisesti Lovecraft ei ollut lukenut Maupassantia heinäkuussa 1917; myöhemmin puute korjaantui ja hän sanoi *Horlan* inspiroineen cthulhuismia.

Vaaniva pelko syntyi marraskuussa 1922 jatkokertomuksena *Home Brew* -lehteen, joka oli tilannut vuotta aikaisemmin *Herbert Westin*. Lehti julkaisi neliosaisen tarinan keväällä 1923 ja ilmoitti huhtikuun numerossaan vaihtavansa nimeä. Uusi nimi olisi *High Life*. Siihen Lovecraft ei ehtinyt kirjoittaa, sillä *High Life* ei lyönyt leiville ja teki konkurssin vuonna 1924.

Parhaat varhaistyöt ennakoivat tulevia suuruuden aikoja. Lovecraft kirjoitti 16. marraskuuta 1920 suppean tarinan *Rajan takaa*, jossa riitti ainesta jatkokäsittelyynkin, ja Stuart Gordon ohjasi siitä elokuvan *From Beyond* (1986). Toisaalta Lovecraftin omia suosikkeja oli *Erich Zannin musiikki* vuodelta 1921. Dashiell Hammett valitsi sen antologiaansa *Creeps by Night* (1931), joka menestyi hyvin ja julkaistiin Englannissa nimellä *New Stories of Horror*. Myös *Rotat seinissä* oli ilmestynyt antologiassa vuonna 1931, mutta sitä ei huomioitu yhtä laajalti kuin Hammettin kirjaa.

Lovecraft oli pantu merkille ja hän sai 1930-luvun alussa yhteydenottoja kustantajilta. Ensimmäisen lähetti Simon & Schuster ja pyysi romaania nähtäväksi. Katseltuaan kirjettä Lovecraft totesi, että se oli monisteen tapainen paperi, jota kierrätettiin ympäriinsä, eikä vakavasti otettava pyyntö. G. P. Putnam's Sons lähetti keväällä 1931 henkilökohtaisen kirjeen ja pyysi novellikokoelmaa, ja samoin teki Alfred A. Knopf elokuussa 1933. *Vanguard* oli pyytänyt romaania maaliskuussa 1932. (Lovecraft ilmoitti, ettei romaania ole valmiina.) Nippu novelleja lähti kustantajille. *Hulluuden vuorilla* ja *Varjo Innsmouthin yllä* eivät olleet vielä ilmestyneet, joten Lovecraft ei laittanut niitä pakettiin, ja sekä Putnam's että Knopf hylkäsivät kokoelman ajatuksen.

Pienoisromaani *Hulluuden vuorilla* oli väkevä näytö, jonka Lovecraft kirjoitti vuonna 1931, ja hän pettyi katkerasti, kun *Weird Talesin* toimittaja Farnsworth Wright hylkäsi tarinan. Käsikirjoitus kiersi Lovecraftin ystäväpiirissä, ja vihdoinkin *Astounding Stories* julkaisi sen kolmiosaisena jatkokertomuksena keväällä 1936. Lovecraft ihaili kuvitusta ja valitti korjauksia. Viimeinen osa raivostutti hänet: virkkeitä oli päätetty ja sanoja pyyhitty. Lovecraft haukkui toimittaja F. Orlin Tremainea »kirotuksi hyeenan jätökseksi». Tremaine oli tuskin luenut ostamaansa, hän vain kirjoitteli shekkejä ja työn tekivät *Astoundingin* aputoimittajat.

Elokuvaohjaaja Guillermo del Toro suunnittelee 3D-elokuvaa *At the Mountains of Madness*, jonka ensi-illan pitäisi olla vuonna 2013. Elokuvan tuottaja on James Cameron. Kallis produktio nostaa toteutuksessaan Lovecraftin nimen yleismaailmalliseen tietoisuuteen, kun Stuart Gordonin elokuvat olivat b-luokan halpiksia ja muut filmatisoinnit samansuuntaisia. Del Toron ja Cameronin yhteistyön kautta Lovecraftin jälkimaine tavoittelee uuden ja ennalta-arvaamattoman hulluuden huippuja.

MARKKU SADELEHTO

DAGON

Kirjoitan näitä sanoja kuristavan ahdistuksen vallassa, sillä illan tullen minua ei enää ole. Pennittömänä ja vailla huumavaa lääkettä, joka yksin pitää elämäni siedettävänä, en kestä piinaani enää, vaan aion heittäytyä ullakkohuoneeni ikkunasta alapuolella olevalle kurjalle kadulle. Vaikka olenkin morfiinin orja, älkää tuomitko minua sen perusteella heikoksi ja turmeltuneeksi olenoksi. Kun olette lukeneet nämä kiireessä raapustetut sivut, saatatte aavistaa – vaikka ette koskaan voikaan täysin käsittää – miksi ainoa vaihtoehto minulle on kuoleman unohdus.

Rahtialus, jonka lastinvalvojana toimin, joutui saksalaisen hävittäjän saaliiksi Tyynenmeren aavalla ja harvaan liikennöidyllä ulapalla. Suursota oli silloin vasta alussa, eivätkä hunnien merivoimat olleet vielä vajonneet myöhempään alennustilaansa. Niinpä laivamme otettiin haltuun ja meitä, sen miehistöä, kohdeltiin oikeudenmukaisesti ja huomaavaisesti, kuten merivankeja kuuluukin. Niin ylimalkaista oli vartiointimme, että viisi päivää myöhemmin minä onnistuin pakenemaan yksin pienellä veneellä mukanani vettä ja muonaa pitkäksi aikaa.

Kun lopulta ajelehdin vapaana keskellä tyhjyyttä, minulla ei ollut juuri mitään käsitystä sijainnistani. En ole kaksinen navigaattori, joten pystyin vain auringon ja tähtien perusteella päättelemään epämääräisesti, että olin jossakin päiväntasaajan eteläpuolella. Pituusasteesta minulla ei ollut mitään käsitystä, eikä näkyvissä ollut saaria tai rannikkoa. Taivas pysyi kirkkaana, ja ajelehdin päiväkausia paahuttavan auringon armoilla toivoen, että tieleni osuisi laiva tai rantautuisin asutulle maalle.

Kumpaakaan ei ilmaantunut, ja aloin jo vaipua epätoivoon keinuessani avuttomana keskellä kumpuilevaa sinistä aavaa.

Muutos tapahtui nukkuessani. Sen yksityiskohdista minulla ei ole aavistusta, sillä vaikka uneni oli levotonta ja näkyjen riivaamaa, se oli katkeamatonta. Kun vihdoin heräsin, olin puolittain uponnut inhottavaan mustaan liejuun, jota jatkui tasaisena kenttänä niin kauas kuin katseeni yliti ja jossa myös veneeni lojui jonkin matkan päässä.

Voisi luulla että ensimmäinen tuntemukseni tämän odottamattoman ja täydellisen muutoksen nähdessäni oli ihmetys, mutta todellisuudessa olin enemmänkin kauhun valtaama, sillä ilmassa ja mädässä maassa oli jotakin perin juurin hyytävää. Kaikkiällä lojui maatuvia kalanraatoja ja muita vaikeammin tunnistettavia kohteita, joiden näin pistävän esiin rannattoman tasangon liejusta. Kenties minun ei pitäisi edes yrittää kuvailla sanoin sitä kauhua, jonka täydellinen hiljaisuus ja autius voi synnyttää. Mistään ei kuulunut pienintäkään ääntä, eikä näkyvissä ollut muuta kuin loputon liejutasanko, mutta juuri äänettömyys ja näkymän yksitoikkoisuus herättivät minussa painostavan, vatsaa vääntävän pelon.

Aurinko porotti taivaalta, joka näytti silmissäni miltei mustalta piltvettömässä armottomuudessaan niin kuin se olisi heijastanut jalkojeni alla olevan mustan kentän. Ryömiessäni haaksirikkoutuneen veneeni luo ymmärsin, että vain yksi selitys oli mahdollinen tilanteelleni. Osan merenpohjaa oli täytynyt nousta pintaan jonkin ennennäkemättömän vulkaanisen mullistuksen seurauksena, niin että miljoonia vuosia vesimassojen alla piilossa ollut maakaistale oli kohdannut päivänvalon.

Niin laaja oli tämä uusi maa-ala, etten kuullut meren kohinaa edes pienenä kuiskauksena, vaikka koetin pinnistaa kuuloni äärimmilleen. Myöskään ei missään näkynyt lintuparvia herkuttelemassa kuolleilla merenelävillä.

Istuin useita tunteja synkissä mietteissä veneessäni, joka makasi kyljellään ja tarjosi jonkinlaista suojaa auringon paahteelta. Päivän mittaan maankamara hieman kuivui, ja vaikutti siltä että pian se olisi niin kovaa

että sillä voisi kävellä. Sinä yönä nukuin huonosti, ja aamulla pakkasin reppuun vettä ja muonaa valmistellakseni lähtöä patikkamatkalle meren ja pelastuksen löytämiseksi.

Vasta kolmantena aamuna totesin maan olevan niin kuivaa, että sillä voisi kulkea vaivatta. Kalojen löyhyä oli sietämätön, mutta minulla oli tärkeämpääkin miettimistä kuin sellainen pikkukiusa, ja niin lähdin lopulta rohkeasti matkaan kohti tuntematonta. Koko päivän kuljin tasaisesti länteen, majakkanani kaukana siintävä kohouma, joka oli tasangon selvästi korkein kohta. Leirydyin yöksi, ja seuraavana päivänä jatkoin taivallusta kohti kumpareita, joka ei tosin näyttänyt tulleen yhtään lähemmäksi. Neljäntenä iltana saavuin vihdoon kummun juurelle ja totesin sen olevan paljon korkeampi kuin kaukaa oli voinut päätellä; se nousi terävänä kuin reliefi yksitoikkoisen tasangon keskeltä. Olin liian voipunut lähteäkseni heti kiipeämään, joten kävin levolle kummun suojaan.

En tiedä miksi uneni olivat niin levottomia sinä yönä, mutta jo ennen kuin vähenevä kuu oli noussut korkealle itäisen tasangon ylle, heräsin kylmän hien peitossa ja tiesin, etten sinä yönä nukkuisi enää silmälistäkään. Kokemani näyt olivat sen kaltaisia, etten varmasti kestäisi niitä yhtään enempää. Kuun kajossa ymmärsin myös, miten hölmö olin ollut matkatessani päiväsaikaan. Ilman auringon paahdetta taival olisi vienyt paljon vähemmän energiaa, ja nyt tunsin myös kykeneväni aloittamaan kapuamisen, johon en ollut tohtinut ryhtyä auringon laskiessa. Otin reppuni ja aloitin nousun kohti kummun lakea.

Mainitsin jo, että tasangon mittaamaton autius herätti minussa epä määräistä kauhua, mutta tuo tuntemus voimistui kun saavuin kummun huipulle ja näin sen toisella puolella pohjattoman kuilun tai kanjonin, jonka mustana hämöttäviin onkaloihin kuun valo ei vielä yltänyt. Minusta tuntui kuin olisin seissyt maailman reunalla ja kurkistanut ikuisen yön kaaokseen. Kauhuuni sekoittui hajanaisia mielleyhtymiä Kadotetusta paratiisista ja Saatanan kapuamisesta pimeyden valtakunnan syövereistä.

Kuun noustessa korkeammalle aloin vähitellen nähdä, ettei toisen puolen rinne ollut lainkaan niin jyrkkä kuin olin luullut. Tasanteet ja ulkonemat tarjosivat hyvin jalansijaa kiipeilyyn, ja muutaman kymmenen metrin päässä rinne loiveni selvästi. Kannustimenani miellejohtuma, jota en täysin kykene erittelemään, laskeuduin kompuroiden pitkin kallioita ja seisahduin lopulta loivemmalle rinteelle katsellen ikaiaikaisiin syvyyksiin, jonne valo ei vielä langennut.

Huomioni kiinnitti heti vastakkaisella rinteellä oleva valtaisa, pystysuora muodostuma, joka oli vajaan sadan metrin päässä edessäni; se oli jokin kohde, joka kiilsii valkeana nousevan kuun säteissä. Vakuutuin pian siitä, että se oli vain jättiläismäinen kivi, mutta siitä huolimatta sain vaikutelman, etteivät sen muoto ja asento olleet kokonaan luonnon työtä. Lähempi tarkastelu herätti minussa tuntemuksia, joita en kykene sanoin kuvaamaan, sillä huolimatta esineen suunnattomasta koosta ja siitä, että se oli maannut syvänteessä merenpohjassa aikojen alusta asti, näin ilman epäilyksen häivää että tuo salaperäinen esine oli huolellisesti veistetty monoliitti, joka oli elävien ja ajattelevien olentojen työtä ja mahdollisesti ollut heidän palvontansa kohde.

Tyertyneen pelon valtaamana, mutta silti eräänlaista arkeologista viehtymystä tuntien, aloin tutkia ympäristöä tarkemmin. Lähelle lakipistettään kavunnut kuu hohti aavemaista valoaan rotkoa ympäröivien jyrkänteiden takaa, ja sen ansiosta näin että pohjalla virtasi vettä, joka kiemurteli näkyvistä molemmissa suunnissa ja ulottui lähes jalkojeni juureen seisossani rinteellä. Rotkon toisella laidalla aallot huuhtoivat monoliitin juurta, ja erotin nyt sen pinnassa kaiverruksia ja karkeita reliefejä. Kaiverrukset olivat minulle tuntemattomia hieroglyfejä; en ollut nähnyt niiden kaltaisia missään kirjoissa, ja enimmäkseen ne olivat merellisiä symboleja kuten kaloja, ankeriaita, mustekaloja, äyriäisiä, simpukoita, kotiloita, valaita ja muita vastaavia. Useat niistä kuvasivat mereneläviä, jotka ovat nykypäivänä tuntemattomia mutta joiden mätäneviä raatoja olin nähnyt merestä nousseella tasangolla.

Voimakkaimmin huomioni vangitsivat kuitenkin veistoskuvat.

Amerikkalaista H. P. Lovecraftia (1890–1937)

pidetään ansaitusti kauhun mestarina,
modernin kauhukirjallisuuden isänä.

Hänen kertomuksissaan keskeistä on silmitön
pelko vierasta ja tuntematonta kohtaan, hulluus
ja järjettömyys. Lovecraftin perintö ja hänen
luomansa Cthulhu-mytologia elävät edelleen
vahvasti populaarikulttuurissa.

Koottujen teosten kolmas osa
sisältää seuraavat novellit:

Dagon • Ajokoira • Unen muurin tuolla puolen • Iranonin etsintä
Olio kynnyksellä • Vaaniva pelko • Erich Zannin musiikki
Rajan takaa • Alkemisti • Hypnos • Sarnathin tuho • Toiset jumalat
Valkoinen laiva • Hän • Nimetön • Kamala ukko
Talo usvan keskellä • Unet noitalossa • Hulluuden vuorilla
Necronomiconin historia • Vihreä niitty • Matka kaaokseen

ISBN 978-951-887-624-6 KL 84.2 WWW.ARTHOUSE.FI

